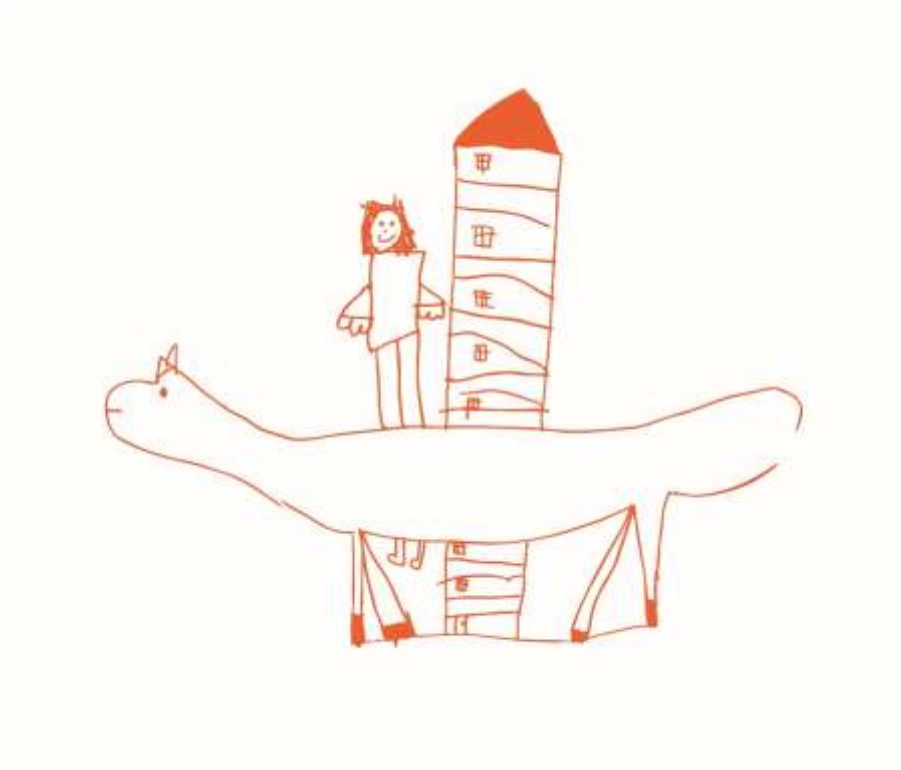

Läroplan

Fördjupad lärokurs i grundläggande konstundervisning

5.6.2018

Läroplanen bygger på grunderna för läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning 2017 (Utbildningsstyrelsen: Föreskrifter och anvisningar 2017:12a).

Innehåll

INLEDNING.....	3
ALLMÄNNA MÅL FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNINGEN	4
VERKSAMHETSIDÉ	4
VÄRDEN - KREATIV, DJÄRV OCH ANSVARSFULL	4
SYNEN PÅ LÄRANDE - POSITIVA KÄNSLOR, GLÄDJEN I LÄRANDET OCH NYSKAPANDE VERKSAMHET	5
LÄRMILJÖ - STIMULANS, TRYGGHET, HÅLLBAR UTVECKLING	5
ARBETSSÄTT - UTVECKLING AV KUNSKAPER OCH FÄRDIGHETER	6
VERKSAMHETSKULTUR - DELAKTIGHET UPPNÅS GENOM GEMENSAMT ARBETE	6
SAMARBETE I LITEN OCH STOR SKALA	7
STUDIERNAS OMFATTNING OCH UPPBYGGNAD	8
MÅL FÖR FOSTRAN I BILDKONST FÖR SMÅBARN	9
MÅL FÖR GRUNDSTUDIerna	9
MÅL FÖR FÖRDJUPADE STUDIER.....	10
CENTRALT INNEHÅLL FÖR UNDERVISNINGEN I BILDKONST.....	11
STUDIEHELHETER.....	12
Grundstudier 1	12
Grundstudier 2	12
Grundstudier 3	13
Studiehelhet för fördjupade studier.....	13
Slutarbete	14
FÖRDJUPADE STUDIER OCH SJÄLVSTÄNDIGT ARBETE	15
BEDÖMNING AV LÄRANDET	15
FÖREMÅL FÖR BEDÖMNING SAMT KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV DEN FÖRDJUPADE LÄROKURSEN	16
INDIVIDUALISERING AV LÄROKURSEN	16
PRINCIPER FÖR ELEVANTAGNING	17
Anmälan av nya elever	17
Elever som inlett studierna på annat håll.....	17
Elevantagning utan tidigare erfarenhet av grundläggande visuell konstundervisning.....	17
VEM KAN ERHÅLLA ETT AVÅNGSBETYG?	17
FRIELEVPLATSER	18
KONTINUERLIG UTVECKLING AV VERKSAMHETEN	18

BILAGA: Likabehandling och jämlikhet i Karleby bildkonstskola för barn och unga

INLEDNING

Grundläggande konstundervisning är undervisning som ordnas på fritiden och riktar sig i första hand till barn och unga. I läroanstalter runt om i Finland får barn och unga undervisning i musik, dans, ordkonst, teater- och cirkuskonst, bildkonst, slöjd, arkitektur och audiovisuell konst. Grundläggande konstundervisning ordnas också vid medborgarinstitut. Karleby bildkonstskola för barn och unga är en avdelning inom Karlebynejdens institut. Institutet erbjuder också grundläggande konstundervisning i ordkonst för barn och unga. Det är också möjligt att delta i den grundläggande konstundervisningen i musik, slöjd och danskonst i Karleby. Läroanstalterna har ett nära samarbete.

Grundläggande konstundervisning är långsiktig, högklassig och målinriktad. Om grundläggande konstundervisning föreskrivs i lagen (633/1998) och förordningen (813/1998) om grundläggande konstundervisning. Undervisningen i läroanstalter som ordnar grundläggande konstundervisning följer grunderna för läroplanen som Utbildningsstyrelsen fastställt. Lärokurserna för den grundläggande konstundervisningen fördelas i allmän och fördjupad lärokurs. Studierna i den fördjupade lärokursen omfattar 1 300 undervisningstimmar och den allmänna lärokursen 500 undervisningstimmar. I Karleby bildkonstskola för barn och unga har studier ordnats enligt den fördjupade lärokursen från 2006.

Bildkonstskolans läroplan grundar på de nationella grunderna för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning (Utbildningsstyrelsen: Föreskrifter och anvisningar 2017:12a). Läroplansgrunderna har publicerats på Utbildningsstyrelsens webbplats:

https://www.oph.fi/lagar_och_anvisningar/laroplans_och_examensgrunder/grundlaggande_konstundervisning

Läroplanen för Karleby bildkonstskola för barn och unga har utarbetats under läsåret 2017–2018 av en arbetsgrupp bestående av sex lärare. Under arbetets gång har utvecklingsidéer och respons begärts av skolans personal och institutets direktion samt vårdnadshavare och elever. Läroplansarbetet är, i enlighet med de nationella riktlinjerna, en levande och kontinuerlig process; läroplanen och praxis utvecklas och uppdateras efter behov och enligt de timresurser som allokerats.

ALLMÄNNA MÅL FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNINGEN

Målet för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning är att skapa förutsättningar för ett livslångt förhållande till konst och aktiv kulturell delaktighet. Studierna i den fördjupade lärokursen i konstarten ger möjligheter att på ett mångsidigt och målmedvetet sätt utveckla sitt kunnande och att njuta av konst. Eleverna uppmuntras också att använda konsten som ett medel för samarbete, påverkan och delaktighet.

Målet för den fördjupade lärokursen är att öka elevernas glädje över att lära sig, studiemotivation och kreativa tänkande genom att uppmärksamma deras styrkor, potential och intressen. Eleverna uppmuntras att ställa upp egna mål för lärandet och göra sina val i fråga om studierna utgående från dem. Då studierna inom konstarten framskrider handleds eleverna att ta allt mer ansvar för sitt eget lärande.

Studierna i den fördjupade lärokursen erbjuder eleverna möjligheter att utveckla sådana uttrycksmedel inom konstarten som är betydelsefulla för dem. Eleverna uppmuntras att med hjälp av konstens medel tolka och värdera en kulturellt mångfaldig verklighet. Den multilitteracitet som utvecklas i studierna stödjer elevernas förmåga att tänka kritiskt och lära sig. Eleverna lär sig också att granska konstarten som ett historisk och samhälleligt fenomen.

VERKSAMHETSIDÉ

Undervisningen som ges inom olika konstarter i Karleby bildkonstskola för barn och unga framskrider från nivå till nivå och är målinriktad. Undervisningen är avsedd för 6–19-åriga finskspråkiga och svenskspråkiga barn och unga.

I bildkonstskolan främjas elevernas kreativitet och skaparglädje och man skapar en stark grund för elevernas förhållande till konst. Eleverna uppmuntras till eget uttryck, framställande och tänkande samt noggrann iakttagelse av den visuella kulturen. Skolan utvecklar ett livslångt intresse för konst genom att eleverna får producera konst och uppleva konst. Undervisningen ger också färdigheter att söka sig till yrkesutbildning och högskoleutbildning inom bildkonst eller någon annan visuell bransch.

Undervisningen i bildkonstskolan följer grunderna för läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning (lag om grundläggande konstundervisning 633/1998 samt förordningar och anvisningar 2017:12a).

VÄRDEN - KREATIV, DJÄRV OCH ANSVARSFULL

Kreativitet, djärvhet och självständigt tänkande är värden som lyfts fram i Karleby bildkonstskola för barn och unga.

Vi uppmuntrar våra elever att utforska och iaktta den omgivande världen och till nya lösningar och tankesätt. Genom sina konstverk kan eleverna bl.a. uttrycka sina åsikter, göra tolkningar, svara på

eller ställa frågor samt fundera och reflektera över frågor som rör så väl det egna livet som gemenskapen och omgivningen. De **estetiska, etiska och ekologiska** frågor som är en del av konsten hjälper eleverna att reflektera över vad som är viktigt och värdefullt i livet.

Skolans värdegrund omfattar också **likabehandling, samhörighet och rättvisa**. Våra elever växer till en del av vår skolgemenskap där man värdesätter jämställdhet, mångfald och en pluralistisk och ständigt föränderlig kultur. Detta hjälper eleverna att utvecklas till kreativa och ansvarsfulla medlemmar i samhället och gemenskapen. Konstundervisningen värdesätter uppfattningen om att alla människor är unika och värdefulla individer samt medlemmar av olika gemenskaper.

SYNEN PÅ LÄRANDE - POSITIVA KÄNSLOR, GLÄDJEN I LÄRANDET OCH NYSKAPANDE VERKSAMHET

Grundläggande konstundervisning bygger på en syn på lärande enligt vilken eleverna har en **aktiv** roll. Eleverna lär sig ställa upp mål och arbeta i riktning mot målen både självständigt och tillsammans med andra. Positiva känslor, **glädjen över att lära sig** och nyskapande verksamhet främjar lärandet och sporrar eleverna att utveckla sin kompetens. Upplevelser och växelverkan med omgivningen liksom användning av olika sinnen och kroppen har en stor betydelse för lärandet. Den grundläggande konstundervisningen utvecklar kulturellt deltagande. Lärandet är en oskiljbar del av den process i vilken individen växer som människa och där man bygger gemenskapens välfärd.

Eleverna ska uppmuntras att förstå sina erfarenheter, **reflektera över sina sätt att lära sig** och använda denna kunskap för att främja sin kompetens. Att **öva och att lära sig att öva** är viktigt med tanke på utvecklingen av färdigheter. Lärande är **samverkan** och att ge och få mångsidig, positiv och realistisk respons är en viktig del av det. **Sporrande och uppmuntrande handledning och respons** under lärprocessen stärker elevernas tro på sina egna möjligheter.

LÄRMILJÖ - STIMULANS, TRYGGHET, HÅLLBAR UTVECKLING

Konstnärligt lärande sker **i en öppen och interaktiv lärmiljö som respekterar varje individs unika värde**. På så sätt stödjer man utvecklingen hos elever med olika färdigheter på ett mångsidigt sätt. Det är av stor betydelse för lärandet, den konstnärliga processen och för att utveckla ett säregit uttryck att eleverna tror på sig själv och att de har undervisningsgruppens stöd.

Undervisningen planeras och är mångsidig och målinriktad, den syftar till att ge eleverna nya idéer att skapa och uppleva konst genom olika erfarenheter och synpunkter. I undervisningen beaktas elevernas behov, utvecklingsnivå, ålder och individuella färdigheter. Lärarna strävar efter att skapa en trygg, uppmuntrande och positiv stämning.

Lärmiljön består av ändamålsenliga och estetiskt stimulerande undervisningslokaler, byggda miljöer och naturmiljöer samt verksamhets- och kulturmiljöer. Den fördjupade lärokursen kan ordnas endast i lokaler som lämpar sig för att skapa tidsenlig och mångsidig bildkonst. Vid arrangemang av undervisningslokaler och vid användning av undervisningsmaterial beaktas **arbetshälsaspekter**

och **säkerhetsaspekter** samt **hållbar utveckling**. Lärmiljön utgörs också av elevernas egen omgivning samt nätmiljöer.

ARBETSSÄTT - UTVECKLING AV KUNSKAPER OCH FÄRDIGHETER

Arbetsätten väljs så att de stärker elevernas kunskaper och färdigheter samt uppmuntrar dem till **mångsidigt uttryck, experimentell verksamhet** och **kreativt tänkande**. Genom val av arbetsätt sammanlänkas undervisningen till elevernas omgivning, verksamhetsmiljöns resurser och aktuella teman i kulturmiljön.

Undervisningen sker i huvudsak som närundervisning i en handledd grupp. Undervisningen och lärometoderna väljs med beaktande av elevernas ålder. **Eget skapande** är ett centralt arbetsätt. **Samarbete**, par- och grupparbete är också viktiga arbetsformer. Teoristudierna anknyter till de skapande processerna. **Samspel** mellan gruppens medlemmar, gemensamma diskussioner och att ge respons är viktiga för att driva utvecklingen framåt

Andelen självständigt arbete ökar och förmågan till självvärdering utvecklas då studierna framskrider. Arbetet omfattar dokumentering av eget lärande och att på egen hand bekanta sig med visuella uttrycksformer. Nätmiljön utnyttjas i mån av möjlighet.

VERKSAMHETSKULTUR - DELAKTIGHET UPPNÅS GENOM GEMENSAMT ARBETE

Bildkonstskolans verksamhetskultur bygger på genuina möten samt växelverkan där man visar omtanke och respekt. Medlemmarna i gemenskapen känner sig delaktiga då de ges möjlighet att fungera tillsammans. Misslyckanden accepteras som en del av lärandet. **Hållbar livsstil, kulturell mångfald, språkmedvetenhet, upphovsrätt och dataskydd** ska beaktas i vardagens val och rutiner.

Öppen och konstruktiv växelverkan är viktigt både i det interna samarbetet inom läroanstalten och i samarbetet med vårdnadshavare och andra aktörer. Pedagogiken och vardagspraxis utvärderas och utvecklas kontinuerligt och innehållet utvecklas. Planenlighet är viktigt i undervisningen.

Viktigt i utvecklandet av verksamhetskulturen är ledningen av läroanstalten samt organiseringen, planeringen, genomförandet och bedömningen av vardaglig praxis inom undervisningen.

SAMARBETE I LITEN OCH STOR SKALA

Karleby bildkonstskola för barn och unga har en **aktiv roll** i Karleby stads kulturliv. Bildkonstskolan ordnar utställningar och evenemang samt engagerar elever och invånare att skapa och uppleva konst. Karleby bildkonstskola för barn och unga **samarbetar** med konstskolor, skolor, organisationer, föreningar och företag i Karleby och skapar därmed ny visuell kultur och nya konsevenemang i staden. Konstskolan deltar också aktivt i nätverkssamarbetet för nationella läroanstalter som ordnar grundläggande konstundervisning.

Samarbetet med vårdnadshavarna är en viktig del av verksamheten. Kommunikationen är öppen och tydlig. Wilma är ett viktigt kommunikationsmedel mellan bildkonstskolan och hemmet. Bildkonstskolan ordnar evenemang där vårdnadshavarna ges möjlighet att bekanta sig med undervisningen och träffa undervisningspersonalen. Vårdnadshavarna får information om undervisningens innehåll och mål och man samlar in respons om verksamheten regelbundet och på så sätt ges de möjlighet att delta i utvecklingen av skolan.

STUDIERNAS OMFATTNING OCH UPPBYGGNAD

Allmän lärokurs 800 h + fördjupad lärokurs 500 h = 1 300 h totalt

FÖRDJUPADE STUDIER:

3–4 år, 102 timmar undervisning per år, slutarbete och självständigt arbete = 500 timmar totalt.

12.	Valfri verkstad	Valfri verkstad
11.	Valfri verkstad	Valfri verkstad
10.	Valfri verkstad	Valfri verkstad
9.	Valfri verkstad	Valfri verkstad

GRUNDSTUDIER:

8 år, 680 timmar undervisning, 120 timmar självständigt arbete = 800 timmar totalt.

Grundstudier 3 (årskurs 7 och 8)

3 timmar undervisning per vecka = 204 timmar totalt.

8.	Valfri verkstad	Valfri verkstad
7.	Valfri verkstad	Valfri verkstad

ÖVERGÅNG TILL VERKSTADSUNDERVISNING

Grundstudier 2, perioder (årskurs 5 och 6)

3 timmar undervisning per vecka = 204 timmar totalt.

6.	Digital konst/fotografering	Serieteckning	Animation	Form och rum
5.	Grafik	Teckning och målning	Keramik	3D-arbete

Grundstudier 1 (årskurs 1–4)

2 timmar undervisning per vecka = 272 timmar totalt

4.
3.
2.
1.

Förberedande undervisning:
60 minuter per vecka, 45 timmar totalt

MÅL FÖR FOSTRAN I BILDKONST FÖR SMÅBARN

Den förberedande undervisningen riktas till 6-åringar. I den förberedande konstundervisningen för småbarn väcker man barnens naturliga nyfikenhet och intresse för bildkonst samt den visuella världen och omgivningens fenomen genom lek. Barnen uppmuntras att uttrycka sig och reflektera över det de upplevt och iakttagit med olika sinnen samt att med bildkonstens medel tolka det de sett, hört, upplevt och fantiserat. Barnen lär sig att verbalisera och tolka sin miljö samt den interna världen med konstens uttrycksmedel. Utgångspunkten för undervisningen är barnets erfarenhetsvärld och de fenomen inom den visuella kulturen som berör den.

Målet för fostran i bildkonst för småbarn är att lägga grunden för utvecklingen av barnens uppfattning av konst och färdigheter i visuellt uttryck genom målinriktat och långsiktigt arbete. Man stödjer utvecklingen av barnens uttryck, tänkande och självkänedom och uppmuntrar barnen att fatta egna beslut. Bildkonstens fenomen så som form, textur, rum, rörelse, rytm, färg och ljus undersöks genom att experimentera och iaktta. Barnens aktiva roll och sätt att förhålla sig till världen med alla sina sinnen betonas med hjälp av undersökande, experimenterande och mångkonstnärliga arbetsätt. I undervisningen ska barnen få bekanta sig med olika material, verktyg, teknologier och uttrycksmedel och lära sig att använda dem och ta hand om verktygen.

Barnen uppmuntras att glädja sig över sitt eget och andras arbete och att fungera i grupp och ta hänsyn till andra. I bildkonstskolan övar barnet sig att arbeta i olika grupper och gemenskaper.

MÅL FÖR GRUNDSTUDIerna

Syftet med grundstudierna i bildkonst är en målinriktad och långsiktig utveckling av elevernas bildkonstnärliga tänkande och uttryck. Målet för undervisningen är att stödja elevernas förhållande till konst och elevernas identitet som en aktiv aktör inom bildkonstkulturen.

Förhållandet till konst

Undervisningens mål är att

- stödja elevernas självkänedom och utveckla ett förhållande till konst genom visuellt arbete och genom att reflektera över sina sätt att lära sig.
- göra eleverna bekant med olika material, verktyg, teknologier, uttrycksmedel, konstnärliga processer och tvärkonstnärliga arbetsätt.
- uppmuntra eleverna att fatta egna beslut, identifiera sina inspirationskällor och sätta sig in i sådan konst som är betydelsefull för dem själv samt uppmuntra eleverna att pröva och utforska nya metoder och teman.

Visuell läskunnighet

Undervisningens mål är att

- uppmuntra eleverna att iaktta sin omgivning med alla sinnen och utnyttja relationen mellan konst och vetenskap.

- lära eleverna att undersöka bildens, mediernas och miljöns visuella språk.
- lära eleverna att granska och begrunda den visuella kulturen från verkets, konstnärens och betraktarens perspektiv.
- uppmuntra eleverna att verbalisera och motivera sina tolkningar samt lyssna på och uppskatta andras synpunkter.
- uppmuntra eleverna att bekanta sig med konsthistoria och nutid samt reflektera över framtiden.
- lära eleverna att förstå och uppskatta mångfaldiga tolkningar.

Delaktighet och påverkan

Undervisningens mål är att

- lära eleverna att reflektera över de värden, budskap, ställningstaganden och åsikter som kommer fram i bildkonst och annan visuell kultur.
- lära eleverna att i sitt eget arbete beakta estetiska, ekologiska och etiska värden.
- utveckla elevernas färdigheter i kritiskt tänkande och ifrågasättande så som visuell läskunnighet och konversationsfärdigheter samt sociala färdigheter.
- uppmuntra eleverna att vara aktiv i olika grupper och gemenskaper.
- ge eleverna möjligheter att uttrycka sina tankar i offentliga miljöer.

MÅL FÖR FÖRDJUPADE STUDIER

Målet för de fördjupade studierna är att eleverna breddar och fördjupar de kunskaper och färdigheter som har utvecklats under grundstudierna i enlighet med målen. Eleverna kan inrikta studierna i enlighet med de egna målen och välja de arbetssätt som de vill använda.

Målet för studierna är att fördjupa elevernas förhållande till konst, visuella läskunnighet samt bildkonstnärliga tänkande och uttryck. Undervisningen uppmuntrar eleverna att delta i och påverka sin egen livsmiljö och sitt eget samhälle. Målen för de fördjupade studierna presenteras närmare på sid 13.

CENTRALT INNEHÅLL FÖR UNDERVISNINGEN I BILDKONST

I undervisningen undersöker man med konstens medel vad det innebär att vara människa samt naturen och kulturen. Bildkonsten behandlas som bärare, förmedlare och utlösare av personliga, samhälleliga och kulturella betydelser. Delområdena i det centrala innehållet behandlas på det sätt som lämpar sig för de olika åldersgrupperna.

Bildens språk och konstens uttrycksmedel

I undervisningen undersöker man bildens språk och hur bildens betydelser byggs upp och man övar sig i visuell iakttagelse och visuellt tänkande samt på att verbalisera det man sett och diskutera bilder. I studierna prövar man på de uttrycksmöjligheter olika verktyg och material erbjuder och man utnyttjar digitala och andra teknologiers möjligheter i det konstnärliga uttrycket.

Egna bilder

I undervisningen undersöker man innehåll som kommer fram genom elevernas iakttagelser, erfarenheter, arbetssätt och levnadssfär och sådana bildkulturer som är betydelsefulla för dem. I studierna reflekterar man över de personliga betydelser som elevernas egna bilder har och vilken relation de har till annan visuell kultur.

Konstens världar

I undervisningen undersöker man verk som representerar olika tidsperioder, kulturer och visuella konstarter. I studierna bekantar man sig med verksamhetsformer inom samtidskonsten, man reflekterar över konstens kulturbundenhet och behandlar konstens historiska, sociala och samhälleliga betydelse. I undervisningen utnyttjar man möjligheterna att delta i den lokala konstverksamheten. I studierna bekantar man sig med konstens institutioner, andra kulturobjekt, aktuella fenomen inom konsten och det arbete som utförs av professionella inom de visuella branscherna.

Den visuella miljön

I undervisningen undersöker man olika naturmiljöer, byggda miljöer, föremålsmiljöer, mediemiljöer och visuella delkulturer. I studierna övar man sig i att bedöma miljön såväl estetiskt, ekologiskt som etiskt och man diskuterar hur miljöns betydelser byggs upp.

STUDIEHELHETER

Grundstudier 1

Studiehelheten omfattar studiernas fyra första årskurser: 272 timmar undervisning totalt + självständigt arbete. Eleverna är i 7–11-åringar.

Under grundstudierna lär sig eleverna mångsidiga grundläggande färdigheter och tekniker i visuellt uttryck. Eleverna bekantar sig med bildkonstens uttrycksmedel och material samt deras möjligheter. De lär sig hur man uttrycker sig med hjälp av färger, linjer, rum och former. Dessa färdigheter övas bl.a. i grafik, skulptur, teckning, målning, blandteknik, keramik och fotografering. Eleverna bekantar sig med olika sätt att uttrycka rytm, rörelse, balans och spänning. Eleverna övar sig på att ta hand om materialen och verktygen på ett ändamålsenligt sätt.

Eleverna bygger upp och breddar sitt förhållande till konst genom att besöka utställningar och göra utflykter till närmiljön. Att undersöka (konst)bilder är en väsentlig del av bildkonstens arbetsprocesser. Bilder som är viktiga för eleverna och deras egen livsmiljö är viktiga utgångspunkter för arbetet.

Eleverna lär sig att sätta egna mål för arbetet. De uppmuntras att fatta egna och kreativa beslut. Eleverna lär sig att förstå mångfaldiga tolkningar och uppskatta olika uttryckssätt. Eleverna uppmuntras att njuta av konst samt att iakttä och utforska den visuella omgivningen med alla sinnen. De uppmuntras att reflektera över de möjligheter som konst ger för att förmedla tankar och värden.

Eleverna får öva sig mångsidiga sätt att arbeta, allt från enskilt arbete till samarbete. De övar på att utvärdera sitt eget och andras arbete på ett konstruktivt sätt samt att samarbeta. Konstruktiv kamratrespons av andra elever stödjer arbetet och hjälper att stärka sociala relationer. Eleverna får också respons av läraren.

Grundstudier 2

Studiehelheten omfattar årskurs 5 och 6: 204 timmar undervisning + självständigt arbete. Eleverna är 11–13-åringar.

Grundstudier 2 består av periodundervisning. Läsåret är indelat i fyra perioder och varje period omfattar 8–9 veckor. Studierna pågår under sammanlagt två läsår. I periodundervisningen får eleverna bekanta sig mer ingående och långsiktigt med olika uttrycksformer och arbetsätt. Senare i Grundstudier 3 får eleverna fördjupa sina grundläggande färdigheter efter eget intresse. Ett av periodundervisningens mål är att lära eleverna att känna igen sina styrkor och förmågor som grund för senare val av verkstäder.

Eleverna fördjupar de färdigheter och tekniker i visuellt uttryck som de lärt sig i Grundstudier 1 och bekantar sig med nya uttrycksformer och deras mångsidiga arbetsätt. Periodernas uttrycksformer

är bl.a. grafik, keramik, teckning och målning, serieteckning, animation och fotografering. Valmöjligheterna kan variera från år till år beroende på lärarresurser och lokaler.

Under studiernas gång får eleverna förbättra sin uthållighet och eleverna förbereds för mer självständigt arbete. Eleverna uppmuntras att uttrycka sina egna tankar, känslor och iakttagelser genom bilder samt finna glädje i eget visuellt uttryck. De lär sig förstå processerna bakom verket samt att lita på sig själv som utövare av konst och fatta unika och djärva beslut.

Eleverna breddar sitt förhållande till konst och lär sig tolka de budskap som bildkonsten och annan visuell kultur förmedlar genom konsthistoria och nutid samt i den egna närmiljön. Eleverna utvecklar också sin medieläskunnighet och lär sig att förhålla sig kritisk till medier. De lär sig att förstå konstens mångtydighet genom att värdesätta andra tolkningar och åsikter, och eleverna upplever också att de själv blir hörda.

Eleverna får under studiernas gång öva på att utvärdera och dokumentera sina arbetssätt. Konstruktiv kamratrespons av andra elever stödjer arbetet och hjälper att stärka sociala relationer. Eleverna får också respons av läraren.

Grundstudier 3

Studierna omfattar årskurs 7 och 8. 204 timmar undervisning totalt + självständigt arbete. Eleverna är 13–15-åringar.

Det sjunde och åttonde läsåret kompletterar grundstudierna och förbereder övergången till fördjupade studier. Eleverna får själv välja bland de verkstäder som bjuds ut under terminen sådana alternativ som lämpar sig bäst för det egna visuella uttrycket.

I verkstäderna får eleverna repetera tidigare inlärd färdigheter och fördjupa sin kännedom om olika konstbranscher samt öva på allt mer långsiktigt och självständigt arbete.

Eleverna dokumenterar sitt arbete under verkstädernas gång. Efter Grundstudier 3 får eleverna ett avgångsbetyg över avlagda grundstudier och en verbal bedömning. Bedömningen baserar sig på målen för grundstudierna. Vid bedömningen används elevens egen dokumentation från Grundstudier 2 och 3.

Studiehelhet för fördjupade studier

Studiehelheten omfattar de sista 3–4 läsåren av studierna. Eleverna är 15–20-åringar. 306–408 timmar undervisning totalt + självständigt arbete. I de fördjupade studierna ingår ett slutarbete med en omfattning om 140 timmar.

Målet för de fördjupade studierna är att eleverna breddar och fördjupar de kunskaper och färdigheter som de har utvecklat under grundstudierna. Eleverna kan inrikta studierna i enlighet med de egna målen och välja de arbetssätt som de vill använda.

Målet för studierna är att fördjupa elevernas bildkonstnärliga tänkande och uttryck. Eleverna lär sig att utveckla sitt kunnande och uppmuntras att använda olika material och tekniker. Man stödjer utvecklingen av elevernas eget visuella uttryck och stärker elevernas förtroende för sina egna val, synsätt och beslut. Målet för studierna är att fördjupa elevernas förmåga att förstå och undersöka visuella fenomen och bildkulturen.

Undervisningen uppmuntrar eleverna att delta i och påverka sin egen livsmiljö och sitt eget samhälle. De uppmuntras att uttrycka sina egna tolkningar samt att reflektera över estetiska, ekologiska och etiska värden.

De fördjupade studierna omfattar de sista 3–4 läsåren av studierna. Eleverna väljer varje läsår bland de olika verkstadsalternativen de alternativ som lämpar sig bäst för eleven själv. Rekommendationen är att eleven har deltagit i verkstaden under Grundstudier 3. Alternativen varierar från läsår till läsår beroende på lokaler och undervisningsresurser. Målen och innehållet i verkstäderna beskrivs närmare i verkstadsbroschyren som sammanställs varje läsår.

I de fördjupade studierna handleds eleverna i de arbetsprocesser som följer deras egna mål. Eleverna fortsätter att öva på att ställa upp mål och utvärdera uppnåendet av målen. Eleverna kan arbeta självständigt med egna projekt i de verkstadsgrupper som de valt eller med sitt slutarbete i slutet av studierna. Alternativt kan eleverna också göra de uppgifter som ges på lektionerna genom att tillämpa uppgiften till sin egen färdighetsnivå. Eleverna uppmuntras att pröva sådana kreativa uttryckssätt som möjliggörs genom att använda och kombinera olika tekniker, verktyg och material. I undervisningen beaktas sådan bildkultur som är viktig för eleverna samt dess relation till den övriga visuella miljön.

I studierna bekantar man sig med samtidskonstens arbetsformer, man reflekterar över konstens kulturbundenhet och behandlar konstens historiska, sociala och samhällseliga betydelser. I undervisningen utnyttjas möjligheterna att delta i den lokala konstverksamheten. I studierna bekantar man sig i mån av möjlighet med konstens institutioner, andra kulturobjekt, aktuella fenomen inom konsten och det arbete som utförs av professionella inom de visuella branscherna.

Bedömningen av den fördjupade lärokursen baserar sig på elevernas dokumentation, självvärdering och lärarens bedömning. Under de fördjupade studiernas gång ska eleverna dokumentera de mål de ställt upp, sitt arbete, visuella uttryck, sin självvärdering och sina framsteg i lärandet samt den kompetens de uppnått. Med hjälp av den dokumentation eleverna sammanställt stöds deras målinriktade framsteg i de fördjupade studierna.

Slutarbete

I de fördjupade studierna ingår ett slutarbete som en egen studiehelhet och består av ett konstnärligt arbete, dokumentering av arbetsprocessen och en skriftlig del där eleven bedömer sitt eget arbete. Slutarbetets omfattning är 140 timmar varav ca 100 timmar utgörs av handlett arbete i verkstad och 40 timmar av självständigt arbete och ordnande av en utställning för slutarbeten. De

som deltar i slutarbetet, deltar också i handledning, ordnandet av en utställning och i utvärderings-samtal.

I slutarbetet ska eleverna föra fram sitt bildkonstnärliga tänkande och uttryck och gestalta dem i förhållande till bildkonsten och annan visuell kultur. Slutarbetet bedöms som en del av de fördjupade studierna. Vid bedömningen beaktas de mål som eleverna ställt upp för sitt eget arbete och elevernas inriktning i de fördjupade studierna.

FÖRDJUPADE STUDIER OCH SJÄLVSTÄNDIGT ARBETE

Självständigt arbete kan bestå av handledda hemuppgifter, föreläsningar i konstkännedom eller utställningsbesök. Eleverna kan komplettera studierna genom att delta i verkstadsverksamhet som arrangeras av en annan arrangör eller i medborgarinstitutets kurser. Hur det självständiga arbetet ordnas varierar mellan olika åldersgrupper.

BEDÖMNING AV LÄRANDET

Bedömningens uppgift är att stödja elevernas framsteg i studierna i bildkonst. En mångsidig och fortlöpande bedömning består av olika sätt att ge respons samt handledning i självvärdering och kamratvärdering. I självvärderingen får eleverna lära sig att reflektera över sina egna mål för lärandet, granska sitt arbete och analysera framstegen i det egna lärandet. Eleverna uppmuntras att ge och ta emot respons. Verktyg för elevbaserad självvärdering och kamratvärdering utvecklas som stöd för elever och lärare.

Genom bedömningen och annan respons uppmuntras eleverna att lära sig nytt och att uppskatta andras synpunkter. Bedömningsfärdigheterna övas under studiernas gång. Eleverna introduceras i principer och praxis för bedömningen av bildkonst.

I grundstudierna ska bedömningen stödja utvecklingen av elevernas uttryck, visuella tänkande, arbetsfärdigheter och färdigheter i självvärdering och kamratvärdering. Fortlöpande bedömning och annan respons stärker utvecklingen av elevernas förhållande till konst, deras identitet och aktiva deltagande. Eleverna uppmuntras att reflektera över sitt eget lärande såväl verbalt och visuellt som med hjälp av andra uttrycksmedel.

I de fördjupade studierna ska bedömningen uppmuntra eleverna att arbeta mer självständigt än tidigare, att sätta upp mål för lärandet och att fördjupa det bildkonstnärliga tänkandet och uttrycket. Genom fortlöpande interaktiv bedömning och annan respons uppmuntras eleverna att arbeta, kommunicera, delta och påverka. Genom bedömningen styrs utvecklingen av elevernas kunnande enligt hur elevernas fördjupade studier breddas eller inriktas.

FÖREMÅL FÖR BEDÖMNING SAMT KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV DEN FÖRDJUPADE LÄROKURSEN

Föremål för bedömning av den fördjupade lärokursen är **förhållandet till konst, visuell läskunnighet och delaktighet samt påverkan**. Kriterier för kunnande efter avslutad lärokurs i den fördjupade lärokursen i bildkonst:

Förhållandet till konst

- Eleverna kan uttrycka sig visuellt och har förmåga till målinriktat arbete.
- Eleverna kan reflektera över sitt eget konstnärliga arbete.
- Eleverna kan ställa upp mål för sig själv och arbetar långsiktigt.
- Eleverna kan välja tekniker, material och metoder som är lämpliga för den egna konstnärliga processen.
- Eleverna kan motivera sina egna synpunkter och konstnärliga lösningar.

Visuell läskunnighet

- Eleverna kan iaktta sin omgivning med alla sinnen och dra nytta av sina iakttagelser i det egna arbetet.
- Eleverna kan använda visuella kommunikationsmedel på ett eget lämpligt sätt.
- Eleverna förstår fenomen i den visuella kulturen från verkets, betraktarens och konstnärens perspektiv.
- Eleverna förstår förhållandet mellan form och innehåll i ett konstverk.
- Eleverna kan motivera sina tolkningar och värderingar muntligt, skriftligt eller visuellt.
- Eleverna uppvisar kännedom om konstens historia, samtida konst och visuella branscher.

Delaktighet och påverkan

- Eleverna kan kritiskt tolka och granska de budskap som bildkonsten och annan visuell kultur förmedlar och de värden som uttrycks i dem.
- Eleverna visar förmåga till självständigt tänkande i sitt eget konstnärliga arbete.
- Eleverna ställer ut sina verk offentligt och lägger fram sina tankar, tolkningar och ställningstaganden genom verket i en offentlig miljö.

INDIVIDUALISERING AV LÄROKURSEN

Elevernas särskilda behov utreds vid behov och en individuell lärtig görs upp inom ramen för skolans resurser. Eleverna kan göra ett studieuppehåll under ett läsår eller en termin utan att förlora sin elevplats.

PRINCIPER FÖR ELEVANTAGNING

Anmälan av nya elever

Nya elever kan söka till bildkonstskolan på våren. Finskspråkiga och svenskspråkiga barn som fyller 6 år under det innevarande året kan anmäla sig till konstfostran för småbarn. Elevplatserna lottas ut om antalet sökande är fler än antalet elevplatser.

Finskspråkiga och svenskspråkiga Karlebybarn som ska börja i årskurs 1 eller 2 i grundskolan kan söka till den grundläggande konstundervisningen. Elevplatserna lottas ut om antalet sökande är fler än antalet elevplatser och bland de barn som blir utan elevplats lottas 10 reservplatser. De elever som deltagit i förberedande studier antas direkt utan ny lottning. Reservplatsen är i kraft till slutet av det första kvartalet av det innevarande läsårets vårtermin. Efter det ska man söka reservplatsen på nytt till följande läsår.*

I konstundervisningen för småbarn ordnas årligen två finskspråkiga grupper och en svenskspråkig grupp. I de grundläggande studierna ordnas fyra finskspråkiga grupper och en svenskspråkig grupp. Om det inte finns tillräckligt många svenskspråkiga sökande till småbarnsundervisningen eller den grundläggande konstundervisningen ordnas en tvåspråkig grupp. Efter antagning till skolan kan man fortsätta som elev till slutet av det läsår som man fyller 20 år.

*Övergång från inträdesprov till lottning prövas under en period om tre år varefter det bedöms på nytt.

Elever som inlett studierna på annat håll

Elever som deltagit i undervisningen i en annan bildkonstskola eller i undervisning enligt ett annat inriktningsalternativ inom visuell konst och som flyttar till orten eller vill byta studier kan antas till elev om det finns plats i undervisningsgrupperna. Då en studiegrupp utökas med en ny elev ska skolan sköta om elevens inskolning och vid behov om differentieringen av undervisningen.

Elevantagning utan tidigare erfarenhet av grundläggande visuell konstundervisning

Om det finns plats i grupperna kan barn eller unga som inte tidigare deltagit i undervisning enligt inriktningsalternativen för visuella konster antas till grupperna. Skolan sköter om inskolningen av nya elever och undervisningen differentieras vid behov och i mån av möjlighet.

VEM KAN ERHÅLLA ETT AVÅNGSBETYG?

Förutsättningen för att erhålla ett avgångsbetyg från den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning är ett avgångsbetyg från grundstudierna, ett slutfört slutarbete samt minst fyra år av grundstudier och två år av fördjupade studier. Undantag kan göras på basis av en bedömning som görs av rektorn eller lärarna om eleven kan visa sitt kunnande på ett annat sätt, t.ex. genom arbetsprov. Eleven ska också delta i Grundstudier 3 samt på egen hand delta i minst sex utställningar eller föreläsningar om konstkännedom under de fördjupade studierna. Eleven får ett intyg över

deltagande om eleven inte erhållit de studier som krävs för ett avgångsbetyg från den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning.

FRIELEVPLATSER

Varje år kan tio procent av skolans elever beviljas befrielse från terminsavgiften på basis av en separat ansökan. Befrielse kan ges endera på hela eller halva avgiften. Friplatserna beviljas elever från mindre bemedlade familjer.

KONTINUERLIG UTVECKLING AV VERKSAMHETEN

I bildkonstskolan i Karleby används självutvärderingsmodellen Virvatuli för utvärdering av den grundläggande konstundervisningen. Utvärderingsområden i Virvatuli är elever, lärare, lärmiljö, ledarskap och samarbetsrelationer. Respons samlas in av eleverna, vårdnadshavarna och lärarna i enlighet med utvärderingsplanen.

Utvecklingsarbetet genomförs också som kontinuerlig och genomgående utvärdering på basis av respons från t.ex. lärarmöten samt av vårdnadshavare och elever. Man strävar efter att fortbilda lärarna efter behov. Ett viktigt redskap för utvecklingen är deltagande i det riksomfattande samarbetet mellan bildkonstskolor och i utbildningar samt i kollegial utvärdering och kollegialt utbyte som sker genom dessa.

BILAGA 1

LIKABEHANDLING OCH JÄMLIKHET I KARLEBY BILDKONSTSKOLA FÖR BARN OCH UNGA

Elevantagning

Eleverna antas till bildkonstskolan genom lottning om antalet sökande är fler än antalet elevplatser. Till reservplatserna lottas högst tio elever. Reservplatserna är i kraft till slutet av vårterminens första kvartal. Efter det kan reservplatserna sökas på nytt till följande läsår.

Ekonomisk likabehandling

Bildkonstskolan kan bevilja befrielse från terminsavgiften för tio procent av eleverna av ekonomiska skäl. Genom denna praxis möjliggörs elevens deltagande i grundläggande konstundervisning oberoende familjens betal förmåga.

Undervisning

Bildkonstskolan är en tvåspråkig skola. Grupperna ordnas på finska, svenska eller som tvåspråkiga beroende på antalet svenskspråkiga elever. Kommunikationen sker på båda språken.

Läraren sköter om grupp fördelningen och ska omedelbart ingripa i mobbning och diskriminering. Ingen får diskrimineras på grund av utseende, nationalitet, språk, ursprung, religion, sexuella läggning eller identitet, familjerelationer, hälsotillstånd eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person.

Läraren uppmuntrar eleverna till en diskuterande och öppen atmosfär samt att uppskatta andras synsätt och tolkningar. Mångtydighet och pluralism upplevs som en tillgång.

Bildkonstskolan har inte tillgång till handledningspersonal. Elevernas individuella behov beaktas i undervisningen i mån av möjlighet. Vid behov kan eleven ha med sig en handledare på lektionen som vårdnadshavarna eller en annan aktör har anställt.

Läraren väljer tekniker och teman med hänsyn till elevernas olika intressen. Vid val av teman och behandlingssätt beaktas särdragen hos olika kulturella och religiösa grupper.

I bildkonstundervisningens innehåll utnyttjas möjligheterna att behandla frågor med anknytning till jämlikhet, såsom mångkulturalitet, religioner, fördomar och stereotyper.

Lärmiljö

Lärmiljön görs så tillgänglig som möjligt. Möblemanget och verktygen förnyas vid behov och i mån av resurser för att tillgodose elevernas fysiska specialbehov.

Kommunikation

Kommunikationen sker på finska och svenska men en kort introduktionstext skrivs på engelska för att bättra nå de familjer som har ett annat modersmål än finska eller svenska.